

DACIA

REVUE D'ARCHÉOLOGIE
ET D'HISTOIRE ANCIENNE

NOUVELLE SÉRIE

LXII-LXIII
2018-2019

ACADÉMIE ROUMAINE
INSTITUT D'ARCHÉOLOGIE « VASILE PÂRVAN »

D A C I A

REVUE D'ARCHÉOLOGIE
ET D'HISTOIRE ANCIENNE

NOUVELLE SÉRIE

LXII-LXIII

2018-2019

EDITURA ACADEMIEI ROMÂNE

RÉDACTION

Rédacteur en chef :

EUGEN NICOLAE

Rédacteur en chef adjoint :

LIANA OȚA

Collège de rédaction :

MARIA ALEXANDRESCU VIANU (București), ALEXANDRU AVRAM (Le Mans), DOUGLASS W. BAILEY (San Francisco), MIHAI BĂRBULESCU (Cluj-Napoca), PIERRE DUPONT (Lyon), SVEND HANSEN (Berlin), ANTHONY HARDING (Exeter), RADU HARHOIU (București), ATTILA LÁSZLÓ (Iași), SILVIA MARINESCU-BÎLCU (București), MONICA MĂRGINEANU-CÂRSTOIU (București), VIRGIL MIHAILESCU-BÎRLIBA (Iași), JEAN-PAUL MOREL (Aix-en-Provence), CONSTANTIN C. PETOLESCU (București), IOAN PISO (Cluj-Napoca), CLAUDE RAPIN (Paris), WOLFRAM SCHIER (Berlin), VICTOR SPINEI (Iași), GOCHA TSETSKHLADZE (Llandrindod Wells)

Comité de rédaction :

IRINA ACHIM, CRISTINA-GEORGETA ALEXANDRESCU, IULIAN BÎRZESCU, ADINA BORONEANȚ, DANIELA MARCU ISTRATE, ANDREI MĂGUREANU, ALEXANDRU NICULESCU, ADRIANA PANAIT, ANCA-DIANA POPESCU, DANIEL SPĂNU, AUREL VÎLCU

Secrétaire de rédaction : RALUCA KOGĂLNICEANU

Rédaction éditoriale : VIRGINIA PETRICĂ, ANA BOROȘ

Informatique éditoriale : OFELIA COȘMAN

Toute commande sera adressée à :

EDITURA ACADEMIEI ROMÂNE, Calea 13 Septembrie nr. 13, sector 5, 050711, București, România ;
Tél. 4021-318 8146, 4021-318 8106, Fax 4021-318 2444, E-mail : edacad@ear.ro

ORION PRESS IMPEX 2000 S.R.L., P. O. Box 77-19, sector 3, București, România ; Tél./Fax : 4021-610 6765,
4021-210 6787, Tél. 0311 044 668, E-mail : office@orionpress.ro

S.C. MANPRESS DISTRIBUTION S.R.L., Piața Presei Libere, nr. 1, Corp B, Etaj 3, Cam. 301-302, sector 1,
București, Tel.: 4021 314 63 39, fax: 4021 314 63 39, E-mail: abonamente@manpress.ro, office@manpress.ro,
www.manpress.ro

SORIRORI SOLUTIONS, Tel.: 0040765262077, 0040765166433; Internet: <http://www.sorirori.ro>; E-mail: sorin.costreie@sorirori.ro, rosana.guta@sorirori.ro

Les manuscrits, ainsi que toute correspondance les concernant, seront adressés à la Rédaction : Institut d'Archéologie « Vasile Pârvan », 11, rue Henri Coandă, 010667 Bucarest, Roumanie, E-mail : iab.redactie@gmail.com

Toute correspondance concernant les périodiques proposés en échange sera adressée à la Bibliothèque : Institut d'Archéologie « Vasile Pârvan », 11, rue Henri Coandă, 010667 Bucarest, Roumanie, Tél./Fax 4021 212 88 62, E-mail : biblioteca.iabvp@gmail.com.

ACADÉMIE ROUMAINE
INSTITUT D'ARCHÉOLOGIE « VASILE PÂRVAN »

DACIA LXII-LXIII, 2018-2019

REVUE D'ARCHÉOLOGIE ET D'HISTOIRE ANCIENNE
JOURNAL OF ARCHAEOLOGY AND ANCIENT HISTORY
ZEITSCHRIFT FÜR ARCHÄOLOGIE UND GESCHICHTE DES ALTERTUMS

SOMMAIRE
CONTENTS
I N H A L T

ÉTUDES

RENATA-GABRIELA TATOMIR, <i>Shabtiw, shawabtiw, ushabtiw</i> in the collections of the “Vasile Pârvan” Institute of Archaeology in Bucharest.....	7
VLAD-ȘTEFAN CĂRĂBIȘI, Short single-edge curved swords with a bent hilt in the Early Iron Age. A discussion on the stage of research.....	117
ALEXANDRU AVRAM, Les Perses en mer Noire à l'époque de Darius I ^{er} : nouveaux documents et nouvelles interprétations.....	169
THEODOR ISVORANU, IRINA ACHIM, Découvertes monétaires dans l'aire de l'église paléochrétienne de Capidava : l'apport de la campagne 2015.....	199
ION TENTIU, On the Viking enclaves and their relations with the inhabitants of the Carpathian – Dniester region between the 9 th and the 11 th centuries.....	249
ANDRÁS SÓFALVI, Weapon finds from King's Rock Castle.....	287

NOTES ET DISCUSSIONS

GÖKSEL SAZCI, MERAL BAŞARAN MUTLU, Die bronzezeitliche Siedlung Maydos Kilisetepe und ihre Beziehungen zum südöstlichen Europa.....	310
FRED C. WOU DHUIZEN, On the Sea Peoples and their attacks on Egypt.....	331
ADRIAN BĂLĂȘESCU, COSTEL ILIE, ADRIAN-IONUȚ ADAMESCU, TIBERIU SAVA, CORINA SIMION, The Noua culture horse burials from Negrileşti (Galați County).....	351
DAN DANA, La table de bronze de Giulești : fragment d'une inscription latine officielle découvert <i>extra provinciam</i>	369
VLATKA VUKELIĆ, The site of the “Roman tavern” in Sisak. An insight into the history of antiquarian research in 19 th -century Croatia.....	377

COMPTES RENDUS

† G.I. Smirnova, M.Ju. Vahtina, M.T. Kašuba, E.T. Starkova, *Nemirov Hillfort on the Southern Bug River: According to the excavation materials of the 20th century from collections of the State Hermitage Museum and documents kept in IHMC RAS (Gorodište Nemirov na reke Južnyj Bug. Po materialam raskopok v XX veke iz kolekcij Gosudarstvennogo Ermitaža i Naučnogo arhiva IIMK RAN)*. Annexes by K.B. Kalinina, A. Zakošcielna, M. Kerschner and H. Mommsen, S.V. Havrin. Sankt Petersburg, 2018, 327 p., 9 annexes, 6 tables (*Ion Niculiță*) 397

IN MEMORIAM

Petre Roman (June 29th 1935-July 25th 2019) (*Cristian Schuster*) 403
Gheorghe I. Cantacuzino (1937-2019) (*Daniela Marcu Istrate*) 409

ABRÉVIATIONS 417

I N M E M O R I A M

PETRE ROMAN (JUNE 29TH 1935 - JULY 25TH 2019)

Romanian and Central and South-Eastern European archaeology has lost one of its most prestigious personalities when Professor Petre Roman passed away.

His name is strongly connected with important and fruitful archaeological research, of recognising the stages in the evolution of some cultural manifestations, of defining some major sequences of the Lower Danube Prehistory.

Being a gifted scholar and working with abnegation, minuteness and competence, not rarely sacrificing his health and time that could have been spent with his family, he “read” with the eye of a connoisseur from the big book of the earth secrets.

During his prestigious career, he attended different archaeological investigations in all Romanian historical provinces. He did not forget

either where he had started from – Vâlcea – or Bucharest, which became his home. He didn’t hesitate, during hard times, to work as a gymnasium and highschool teacher. In turn, when other teachers enjoyed their holidays, Petre Roman used to make field investigations.

Once reaching his goal, of working in an institution specialized in archaeology, he dedicated his entire strength and energy to the research, thus, his name becoming better and better known in the Romanian archaeology, but also in the foreign one. His European recognition came together with the invitation and his participation to different scientific meetings and especially after he was admitted to the selective club of the “Alexander von Humboldt” alumni from Germany.

Further on, his professional career faced new encounters. He obtained the title of doctor in archaeology, he gradually advanced from junior researcher to senior researcher, he was the Vice-President of the National Commission of Archaeology between 1991 and 1999, and acceded in the university system.

Not long before December 1989, he moved from the Institute of Archaeology to the Institute of Thracology, whose Director subsequently became (1990-2003). By his efforts, the Institute of Thracology obtained a juridical personality, thus finding its place among the research institutions of the Ministry of Education (1988-2003).

The personnel scheme of the institute has continuously grown, by opening branches in Cluj-Napoca, Iași, Timișoara, Sibiu, Constanța, Craiova and Chișinău (the Republic of Moldova). This institution had been conceived as an inter- and multidisciplinary one, with sectors dedicated to archaeology and history, anthropology and archaeozoology, linguistics, ethnology and musicology.

The specialists of the institute did not investigate the Thracian heritage just on the territory of Romania. With the help of some of the authorities, in cooperation with different museums, such as those from Brăila,

Satu Mare, Constanța and Mangalia, as a result of the collaboration protocols established with universities from the Republic of Moldova and Ukraine, some research programs had been undertaken. These included, also, the archaeological investigations carried out in the respective countries. The collaboration of the Institute of Thracology was not limited to the mentioned countries; on the contrary, it was extended to other interested institutions from Bulgaria, Russia, Yugoslavia/Serbia, Greece, Albania, Turkey, Hungary, Austria, Germany, Italy, France, Great Britain, Turkmenistan.

Professor Petre Roman succeeded in the continuation of the *Thraco-Dacica* journal. Aware of the necessity of valorifying the results of the field research, or those from the repositories or collections, connected with the documentation from the archives, he founded new publication series by himself, or associated with different partners. These were: *Bibliotheca Thracologica*, *Symposia Thracologica*, *Bulletin de Thracologie*, *Studia Danubiana*, *Musicalia Danubiana*, *Cercetări Arheologice în Aria Nord-Tracă*, *Istorie și tradiție în spațiul românesc*, in which, in time, have been published the contributions of the Romanian specialists, but also of those from Europe, Asia or from the United States of America.

These volumes enabled the initiation of an intense exchange of books with worldwide institutions. This is how, at the beginning with difficulties, afterwards more easily, the publications collection of the library of the Institute of Thracology has been created.

In an excellent and mutually useful collaboration with universities and museums, such as those from Satu Mare, Carei, Reșița, Caransebeș, Drobeta-Turnu Severin, Piatra Neamț, Brăila, Constanța, Mangalia, Călărași, Sibiu, Alba Iulia, Cluj-Napoca, the institute organized local, national and international scientific meetings, the most important being the 6th *International Congress of Thracology* that took place in 1996.

With the urge and efforts of Petre Roman, the institute, together with Romanian and foreign partners, established international bodies, conceived as generators and stimulators of transnational programs and projects, being mainly focused upon the research on the Thracians.

As a result of its performance, the institute, through Professor Petre Roman and other colleagues, had started to activate in the university system (in Constanța, Cluj-Napoca, Alba Iulia, Galați, Târgoviște, Cahul – the Republic of Moldova). Even more, the institute became an *institution that organized doctoral studies*. PhD coordinators were, beside Dumitru Berciu and Petre Roman, Sebastian Morintz and Gheorghe Popilian. Many of the colleagues, over 35, who presently work at universities, research institutes or museums, were PhD candidates of professor Petre Roman. Some of them, with the support of Petre Roman, became stipendiates (of the “Alexander von Humboldt” Foundation, DAAD, DÖAD or of the Accademia di Roma, of the academies, universities or research institutes from Bulgaria, Albania, Hungary, Ukraine, Republic of Moldova).

After the “Vasile Pârvan” Institute of Archaeology merged with the Romanian Institute of Thracology professor Roman retired, but not abandon the scientific activity. On the contrary, he continued his work in the specialized laboratories and repositories. Thus, he published the results of the archaeological investigations carried out in the region of the Iron Gates, as well as those undertaken on the territory of Bucharest and its surroundings.

His colleagues, collaborators, disciples, as well as those who know or appreciate the scientific activity of professor Petre Roman, will never forget his strong personality, his efforts dedicated to archaeology and to the consolidation of institutional instruments for placing this science in Romania on a modern, natural path, in accordance with what was happening in the entire world.

Cristian Schuster*

---

* “Vasile Pârvan” Institute of Archaeology, Bucharest; e-mail: cristianschuster@yahoo.com.

PUBLISHED WORKS

Books

- *Cultura Coșofeni*, Editura Academiei R.S.R., București, 1976 (for this book he was awarded the Prize of the Romanian Academy).
- *The Late Copper Age Coșofeni Culture of South – East Europe*, BARSuppSer 32, Oxford, 1977.
- *Cultura Baden în România*, Editura Academiei R.S.R., București, 1978 (in collaboration with Ioan Némethi).
- *Beiträge zur Problematik der schnurverzierten Keramik Südosteuropa*, Philipp von Zabern Verlag, Mainz, 1992 (in collaboration with Ann Dodd-Oprîțescu and Pál János) (for this book he was awarded the Prize of the Romanian Academy).
- *Ostrovul Corbului. Istoricul cercetărilor. Săpături și stratigrafie / Ostrovul Corbului. Forschungsgeschichte. Ausgrabungen und Stratigraphie, Program de cercetare asupra pre- și protoistoriei Dunării de Jos*, vol. I/1a, București, 1996.
- *Ostrovul Corbului între km fluviali 911-912. Morminte și unele așezări preistorice*, Editura Academiei, 2008, 179 p. (in collaboration with Ann Dodd-Oprîțescu).
- *Săpături arheologice în bazinul dunărean al Porților de Fier*, Editura Artemis, București, 2011.
- *Cercetări arheologice și documente din arhive despre orașul Măgurele (jud. Ilfov) și unele sate de la vest, sud-vest de București*, Editura Artemis, București, 2012.

Edited books

- P. Roman, M. Alexianu (eds.), *Relations thraco – illyro – helléniques: actes du XIVe Symposium national de thracologie (à participation internationale), Băile Herculane (14-19 septembre 1992)*, București, 1994.
- P. Roman, S. Diamandi, M. Alexianu (eds.), *The Thracian World at the Crossroads of civilisations. Proceedings of the Seventh International Congress of Thracology, Constanța – Mangalia – Tulcea, 20-26 May 1996*, vol. I-II, București, 1997/1998.
- P. Roman, Saviana Diamandi (eds.), *Cernavodă III – Boleráz. Ein vorgeschichtliches Phänomen zwischen dem Oberrhein und der Unteren Donau. Symposium Mangalia/Neptun (18.-24. Oktober 1999)*, București, 2001.
- Co-editor of the Proceedings of the Romanian-Yugoslavian Commission for the Study of Iron Gates (I – *Der Basarabi-Komplex in Mittel- und Südosteuropa. Kolloquium in Drobeta-Turnu Severin. 7.-9. November 1996*, Bukarest, 1996; II – *Die Kulturen der Bronzezeit in dem Gebiet des Eisernen Tores. Kolloquium in Drobeta-Turnu Severin. 22.-24. November 1997*, Bukarest, 1998; III – *Le Djerdap/Les Portes de Fer à la deuxième moitié du premier millenaire av. J. Ch. jusqu'aux guerres daciennes. Kolloquium in Kladovo – Drobeta-Turnu Severin. September – October 1998*, Beograd, 1999; IV – *Die Archäologie und Geschichte der Region des Eisernen Tores zwischen 106-275 n. Chr. Kolloquium in Drobeta-Turnu Severin. 1.-4. Oktober 2000*, București, 2001; V – *Die Archäologie und Geschichte der Region des Eisernen Tores zwischen 275-602 n. Chr. Kolloquium in Drobeta-Turnu Severin. 2.-4. November 2001*, București, 2003).

Papers

- Săpăturile de la Cernavoda*, MCA 6, 1959, p. 95-105 (in collaboration).
- Șantierul arheologic Cernavoda*, MCA 7, 1960, p. 49-55 (in collaboration).
- Săpături și cercetări arheologice în raionul R. Vîlcea*, MCA 7, 1960, p. 131-137 (in collaboration).
- Săpăturile arheologice din București. I. Săpăturile de pe dealul Ciurel*, MCA 8, 1962, p. 761-767 (in collaboration).
- O așezare neolitică la Măgurele*, SCIV, 13, 1962, 2, p. 259-271.
- Ceramica precucuteniană din aria culturilor Boian-Gumelnița și semnificația ei*, SCIV, 14, 1963, 1, p. 33-49.
- Despre unele aspecte ale perioadei de tranziție de la epoca neolitică la epoca bronzului în regiunile extracarpatice ale R.P.R.*, RevMuz 1, 1964, p. 314-325.
- Valorificarea în clasă a cercetărilor de istorie locală*, SAI 4, 1964, p. 375-387.
- Începuturile învățământului sătesc la sud-vest de București*, Revista de pedagogie 8, 1964, p. 56-73 (in collaboration).
- Un nou aspect cultural de la începutul epocii bronzului (complexul de la Droboțești)*, SCIV 17, 1966, 3, p. 445-465.
- Période de transition entre l'énéolithique et l'époque du bronze dans les régions extracarpatiques de la Roumanie*, in *Actes du VIIe Congrès International des Sciences Préhistoriques et Protohistoriques*, Praha, 1966, p. 468-471.

- Asupra perioadei de trecere de la eneolitic la epoca bronzului*, SCIV 19, 1968, 4, p. 553-573 (in collaboration).
- Aspekte des Ausgangs des Äneolithikums und der Übergangsstufe zur Bronzezeit im Raum der Niederdonau*, Dacia N.S. 12, 1968, p. 45-128 (in collaboration).
- Über die Chronologie der Übergangszeit vom Äneolithikum zur Bronzezeit in Rumänien*, Dacia N.S.13, 1969, p. 61-71 (in collaboration).
- Precizări asupra unor probleme ale neoliticului transilvănean*, RevMuz 6, 1969, 1, p. 68.
- Conceptul Foltești II și problema începuturilor epocii bronzului în Moldova*, Carpica 2, 1969, p. 17-22.
- Un nou grup hallstattian timpuriu în sud-vestul României – Insula Banului*, SCIV 20, 1969, 3, p. 393-423 (in collaboration).
- Cu privire la cronologia perioadei de tranziție de la eneolitic la epoca bronzului în România*, SCIV 21, 1970, 4, p. 557-570 (in collaboration).
- Strukturänderungen des Endäneolithikums in Donau-Karpaten-Raum*, Dacia N.S. 15, 1971, p. 31-169.
- Über die Übergangsperiode vom Äneolithikum zur Bronzezeit in Rumänien*, in *Symposium über die Entstehung und Chronologie der Badener Kultur*, Bratislava, 1973, p. 259-295.
- Cultura Jigodin. O cultură cu ceramică șnurată în estul Transilvaniei*, SCIV 24, 1973, 4, p. 559-574.
- Locuirea neolitică de la Ostrovul Gura Văii*, Drobeta 1, 1973, p. 117-128 (in collaboration).
- Cultura Cernavoda II. Așezarea din sectorul b de la Cernavoda*, SCIV 24, 1973, 3, p. 373-405 (in collaboration).
- Modificări structurale ale culturilor eneoliticului final din regiunea carpato-danubiană*, Banatica 2, 1973, p. 57-78.
- Das Problem der „schnurverzierten“ Keramik in Südosteuropa*, Jahresschrift für Mitteldeutsche Vorgeschichte 68, Halle/Saale, 1974, p. 157-174.
- Der Beginn Frühbronzezeit in Rumänien*, ActaArchCarp 15, 1975, p. 145-158.
- Complexul Orlea-Sadovec*, SCIVA 27, 1976, 2, p. 147-169.
- Zur kulturellen Grundlage der thrakischen Bronzezeit*, Thraco-Dacica 1, 1976, p. 53-57.
- Materiale aparținând perioadei de tranziție de la eneolitic la epoca bronzului în colecțiile Muzeului județean Arad*, Ziridava 6, 1976, p. 31-40.
- Die Glina III-Kultur*, PZ 51, 1976, 1, p. 26-47.
- Kontakte der Coțofeni-Kultur mit den Baden-Kostolac-und Vučedol Kulturen im Westen Rumäniens*, Istraživanja 5, 1976, p. 143-148.
- Die Coțofeni-Kultur*, PZ 52, 1977, 2, p. 189-198.
- Noțiunea de „cultura Kostolac”*, SCIVA 28, 1977, 3, p. 419-429.
- Cercetările de la Ipotești (jud. Olt)*, SCIVA 29, 1978, 1, p. 73-93 (in collaboration).
- Modificări în tabelul sincronismelor privind eneoliticul târziu*, SCIVA 29, 1978, 2, p. 215-221.
- Ethno-kulturelle Bewegungen aus der frühen Periode der „thrazischen“ Bronzezeit*, in *Actele Congresului II de Tracologie*, vol. I, București, 1980, p. 63-68.
- Substratul cultural al bronzului tracic*, Acta Hargitensia 1, 1980, p. 13-21.
- Der Kostolac-Kultur-Begriff nach 35 Jahren*, PZ 55, 1980, 2, p. 220-227.
- Zur rumänischen Frühbronzezeit (der Forschungsstand)*, in *Die Frühbronzezeit im Karpatenbecken und in den Nachbargebieten (Symposium Velem – Budapest, 1977)*, MAInstUngAk, Beiheft 2, Budapest, 1981, p. 157-169, 307-333.
- Forme de manifestare culturală din eneoliticul târziu și perioada de tranziție spre epoca bronzului*, SCIVA 32, 1981, 1, p. 21-42.
- Modificări în structura etno-culturală a Europei de sud-est în eneoliticul târziu*, SCIVA 32, 1981, 2, p. 241-245.
- Raportul cronologic dintre Ezero și Troia în lumina cercetărilor la nord de Balcani*, SCIVA 33, 1982, 4, p. 402-414.
- Constituirea noilor grupe etno-culturale de la începutul epocii bronzului*, Carpica 14, 1982, p. 39-49.
- Spätäneolithikum, Übergangsperiode und der Beginn der Bronzezeit in Südosten Rumäniens*, Thraco-Dacica 4, 1983, 1-2, p. 69-72.
- Probleme în legătură cu perioada timpurie a epocii bronzului și începuturile culturii Otomani*, SCIVA 35, 1984, 3, p. 266-274.
- Mormintele tumulare de la Verbița (jud. Dolj)*, Thraco-Dacica 5, 1984, p. 15-21 (in collaboration).
- Siedlungsfunde der bronzezeitlichen Gîrla Mare-Gruppe bei Ostrovul Corbului östlich des Eisernen Tores*, PZ 59 1984, 2, p. 188-229 (in collaboration).
- Cercetări la Govora Sat-Runcuri în 1977*, SCIVA 36, 1985, 4, p. 279-297.
- Perioada timpurie a epocii bronzului „tracic” în Oltenia*, Thraco-Dacica 6, 1985, p. 116-122.
- Perioada timpurie a epocii bronzului pe teritoriul României*, SCIVA 37, 1986, 1, p. 29-55.

- Descoperiri din perioada timpurie (pre-Otomanii) a epocii bronzului în nord-vestul României*, SCIVA 37, 1986, 3, p. 198-232 (in collaboration).
- Așezări cu ceramică șnurată din Tracia, Macedonia, Thessalia și raporturile lor cu evoluția culturală din regiunile carpato-danubiene*, Thraco-Dacica 7, 1986, p. 14-30.
- Constituirea culturilor bronzului tracic timpuriu*, SympThrac 5, 1987, p. 125-126.
- Despre istoricul cercetărilor și stratigrafia unor așezări din Ostrovul Corbului*, SCIVA 38, 1987, 4, p. 335-365.
- Ostrovul Corbului în pre- și protoistoria Europei de sud-est-centrală*, in *Documente recent descoperite și informații arheologice, Material documentar în sprijinul cadrelor didactice și catedrelor de științe sociale, Academia de științe sociale și politice a R.S.R.*, București, 1987, p. 46-61.
- Așezările epocii bronzului de la Ostrovul Corbului*, SympThrac 6 (Piatra Neamț), 1988, p. 40-43.
- Ostrovul Corbului (Rumänien) und Malé Kosihy (Tschechoslowakei)*, SlovArch 36, 1988, 1, p. 217-224.
- Die frühbronzezeitlichen Kulturgruppen der Vor-Otomanii Periode in Nordwestrumänien*, Praehistorica 15, 1989, p. 243-249 (in collaboration).
- Fenomenul indo-europeanizării și constituirii neamului tracic la Dunărea inferioară în lumina cercetărilor arheologice*, Symposia Thracologica 7 (Tulcea), 1989, p. 49-55.
- Interferențe etno-culturale din perioada indo-europeanizării reflectate în cimitirul eneolitic de la Ostrovul Corbului*, Thraco-Dacica 10, 1989, p. 11-38 (in collaboration).
- Epoca bronzului în nord-vestul României*, Symposia Thracologica 8 (Satu Mare – Carei), 1990, p. 34-41 (in collaboration).
- Date preliminare asupra cercetărilor arheologice de la Carei-Bobald*, Thraco-Dacica 11, 1990, p. 39-48 (in collaboration).
- Kulturelle Interferenzen widerspiegelt in den Funden aus Ostrovul Corbului*, Symposia Thracologica 9 (București), 1992, p. XXI-XXIII.
- Das Spätäneolitische Sălcuța IV – Phänomen und seine Beziehungen*, Thraco-Dacica 16, 1995, p. 17-24.
- Thrakologie in Rumänien in der Zeit zwischen dem 2. (1976) und dem 7. (1996) Internationalen Kongreß*, in P. Roman, S. Diamandi, M. Alexianu (eds.), *The Thracian World at the Crossroads of Civilisations. Proceedings of the Seventh International Congress of Thracology, Constanța – Mangalia – Tulcea, 20-26 May 1996*, vol. I, Bucharest 1997, p. 16-21.
- Aufzeichnungen aus den Grabungsheften zu den Forschungen in den bronzezeitlichen Ansiedlungen von Ostrovul Corbului und Ostrovul Moldova Veche*, in *Die Kulturen der Bronzezeit in dem Gebiet des Eisernen Tores, Kolloquium in Drobeta-Turnu Severin (22.-24. November 1997)*, București, 1998, p. 17-33.
- Unpublizierte Daten über die Siedlung der Cernavodă I – Kultur in Cernavodă*, in R.M. Boehmer, J. Maran (eds.), *Lux Orientis. Archäologie zwischen Asien und Europa. Festschrift für Harald Hauptmann zum 65. Geburtstag*, Rahden/Westf., 2001, p. 345-351.
- Das Cernavodă III-Boleráz Phänomen*, in P. Roman and Saviana Diamandi (eds.), *Cernavodă III – Boleráz. Ein vorgeschichtliches Phänomen zwischen dem Oberrhein und der Unteren Donau. Symposium Mangalia/Neptun (18.-24. Oktober 1999)*, Studia Danubiana 2, București, 2001, p. 13-59.
- “Europas Wurzeln”-Stiftung*, in *Arheologia spiritualității preistorice în ținuturile carpato-ponto-danubiene*, Constanța, 2009, p. 7-8.
- Culturi arheologice cu numele Cernavodă (I, III, II)*, Pontica 46, 2013, p. 9-14.
- 8 voices in D.M. Pippidi (coord.), *Dicționar de istorie veche a României (Paleolitic – Sec. X)*, București, 1976.
- 30 voices in C. Preda (coord.), *Enciclopedia Arheologiei și Istoriei Vechi a României*, vol. I. A-C, București, 1994, II. D-L, București, 1996, III. M-Q, București, 2000.

ORGANIZING OF SYMPOSIA AND CONGRESSES

- 10th National Symposium of Thracology, Miercurea Ciuc, 1987.
- 11th National Symposium of Thracology, Piatra Neamț, 1988
- 12th National Symposium of Thracology, Tulcea, 1989.
- 13th National Symposium of Thracology, Satu Mare – Carei, 1990.
- 14th National Symposium of Thracology, Băile Herculane – Drobeta-Turnu Severin, 1992.
- 7th International Congress of Thracology, Neptun – Mangalia – Constanța – Tulcea, 1996.
- *Proceedings of the Commission for the Promotion of Indo-European and Thracian Studies*, Mangalia, 1992-2003.
- *Symposia of the Romanian-Yugoslavian International Commission*, Drobeta Turnu-Severin, 1997-2001.
- *Symposium dedicated to the Phenomenon Cernavodă III – Boleráz between the Upper Rhine and Lower Danube*, Neptun, 1999.

ABRÉVIATIONS

- AA – Archäologischer Anzeiger. Deutsches Archäologisches Institut, Berlin
AAR – Analecta Archaeologica Ressoiviensia. Institut Archeologii Uniwersytetu Rzeszowskiego, Rzeszów
ACSS – Ancient Civilizations from Scythia to Siberia, Leiden
ActaAntHung – Acta Antiqua Academiae Scientiarum Hungaricae, Budapest
ActaArch – Acta Archaeologica, København
ActaArchCarp – Acta Archaeologica Carpathica. Polish Academy of Sciences – Cracow Branch, Kraków
ActaArchHung – Acta Archaeologica Academiae Scientiarum Hungaricae, Budapest
Acta Hargitensia – Acta Hargitensia, Anuarul Muzeelor din județul Harghita, Miercurea Ciuc
ActaMN – Acta Musei Napocensis. Muzeul Național de Istorie a Transilvaniei, Cluj-Napoca
ActaMT – Acta Musei Tutovensia. Istorie Veche și Arheologie. Muzeul „Vasile Pârvan”, Bârlad
Aegyptus – Aegyptus. Rivista Italiana di Egittologia e di Papirologia. Scuola di Papirologia dell'Università Cattolica del Sacro Cuore, Milano
AfO – Archiv für Orientforschung. Institut für Orientalistik, Wien
AJA – American Journal of Archaeology. The Journal of the Archaeological Institute of America, Boston
AJAH – American Journal of Ancient History. Harvard University
Aluta – Aluta. Revista Muzeului Național Secuiesc, Sfântu Gheorghe
AM – Mitteilungen des Deutschen Archäologischen Instituts. Athenische Abteilung, Athen
AMI(T) – Archäologische Mitteilungen aus Iran (und Turan). Deutsches Archäologisches Institut, Eurasien Abteilung, Außenstelle Teheran, Berlin.
Analele Brăilei – Analele Brăilei. Muzeul Brăilei „Carol I”, Brăila
Anthropozoologica – Anthropozoologica. Muséum national d'Histoire naturelle, Paris
Antiquity – Antiquity. A Review of World Archaeology, Durham University, Durham
Apulum – Acta Musei Apulensis. Muzeul Național al Unirii, Alba Iulia
ArhMold – Arheologia Moldovei. Academia Română, Institutul de Arheologie, Iași
ArhVestnik – Arheološki vestnik. Inštitut za arheologijo ZRC SAZU, Ljubljana
Arheologija SSSR – Arheologija SSSR: Svod arheologičeskikh istočnikov. Akademija Nauk SSSR, Institut arheologii, Moskva
Archaeometry – Archaeometry. University of Oxford
ArchBulg – Archaeologia Bulgarica, Sofia
ArchÉrt – Archeológiai Értesítő. A Magyar Régészeti és Művészettörténeti Társulat Tudományos Folyóirata, Budapest
ArchJug – Archaeologia Iugoslavica. Arheološko društvo Jugoslavije, Beograd
ArchKorr – Archäologisches Korrespondenzblatt. Römisch-Germanisches Zentralmuseum, Mainz
Argesis – Argesis. Muzeul Județean Argeș, Pitești
Arta – Arta: Achaemenid Research on Texts and Archaeology
AS – Anatolian Studies. Journal of the British Institute at Ankara, Cambridge University Press
ASAE – Annales du Service des antiquités de l'Égypte, Le Caire
AȘUI – Analele Științifice ale Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași
AW – Antike Welt. Zeitschrift für Archäologie und Kulturgeschichte, Darmstadt
Banatica – Banatica. Muzeul Banatului Montan, Reșița
BARBrSer – British Archaeological Reports, British Series, Oxford
BARIntSer – British Archaeological Reports, International Series, Oxford
BARSuppSer – British Archaeological Reports, Supplementary Series, Oxford
BASOR – Bulletin of the American Schools of Oriental Research, The University of Chicago Press
BCMI – Buletinul Comisiunii/Comisiei Monumentelor Istorice, București
BerRGK – Bericht der Römisch-Germanischen Kommission des Deutschen Archäologischen Instituts, Frankfurt am Main
BiblIstrPont-SA – Biblioteca Istro-Pontică. Seria Arheologie. Institutul de Cercetări Eco-Muzeale „Gavrilă Simion”, Tulcea

- BiblMusAp – Bibliotheca Musei Apulensis. Muzeul Național al Unirii, Alba Iulia
 BMI – Buletinul Monumentelor Istorice, București
 BSNR – Buletinul Societății Numismatice Române, București
 BSS – Black Sea Studies, Aarhus
 București.MIM – București. Materiale de Istorie și Muzeografie. Muzeul Municipiului București
 CA – Cercetări Arheologice. Muzeul Național de Istorie a României, București
 CAH – Cambridge Ancient History, 14 volumes, Cambridge University Press, 1970-2005
 CAJ – Cambridge Archaeological Journal. McDonald Institute for Archaeological Research, University of Cambridge
 Carpica – Carpica. Complexul Muzeal „Iulian Antonescu” Bacău
 CCA, campania ..... – Cronica Cercetărilor Arheologice din România
 CCDJ – Cultură și Civilizație la Dunărea de Jos, Muzeul Dunării de Jos, Călărași
 CEFR – Collection de l'École Française de Rome
 CercIst – Cercetări Istorice. Complexul Național Muzeal „Moldova”, Iași, Muzeul de Istorie a Moldovei, Iași
 Chiron – Chiron. Mitteilungen der Kommission für Alte Geschichte und Epigraphik des Deutschen Archäologischen Instituts, München
 CIGP – P. Kovács (ed.), *Corpus Inscriptionum Graecarum Pannonicarum (editio maior)*, Hungarian Polis Studies (HPS) 8, Debrecen, 2001
 CII I.1 – R. Schmitt, *Corpus Inscriptionum Iranicarum, Part I: Inscriptions of Ancient Iran, vol. I: The Old Persian Inscriptions, Texts I: The Bisitun Inscriptions of Darius the Great. Old Persian Text*, London, 1991
 CIL – *Corpus Inscriptionum Latinarum*, 17 volumes, Berlin, 1853-
 Classical Review – The Classical Review. The Classical Association, Cambridge University Press
 CIQ – The Classical Quaterly, The Classical Association, Cambridge University Press
 CN – Cercetări Numismatice. Muzeul Național de Istorie a României, București
 CNA – Cronica Numismatică și Arheologică. Foaie de informații a Societății Numismatice Române, București
 Dacia N.S. – Dacia (Nouvelle Série). Revue d'archéologie et d'histoire ancienne. Académie Roumaine. Institut d'Archéologie « Vasile Pârvan », București
 Danubius – Danubius, Revista Muzeului de Istorie Galați
 Drevnosti Bospora – Drevnosti Bospora. Institut Arheologii, Rossijskoj Akademii Nauk, Moskva
 Drobeta – Drobeta. Muzeul Regiunii Porților de Fier, Drobeta-Turnu Severin
 Electrum – Electrum. Journal of Ancient History. Department of Ancient History at the Jagiellonian University in Cracow
 ESA – Eurasia Septentrionalis Antiqua. Bulletin et mémoires consacrés à l'archéologie et l'ethnographie de l'Europe orientale et de l'Asie du Nord, Helsinki
 EO I – *Erdélyi Okmánytár I (1023-1301)*. Bevezető tanulmánnyal és jegyzetekkel regesztákban közzéteszi Zs. Jakó, Budapest, 1997
 FGtH – F. Jacoby (hg.), *Die Fragmente der griechischen Historiker*, Berlin (und Leiden) 1923-
 Gallia – Gallia. Archéologie de la France Antique. CNRS Éditions
 Germania – Germania. Anzeiger der Römisch-Germanischen Kommission des Deutschen Archäologischen Instituts, Frankfurt am Main
 GlasnikSarajevo – Glasnik Zemaljskog Muzeja Bosne i Hercegovine, Sarajevo
 GM – Göttinger Miscellen. Beiträge zur ägyptologischen Diskussion, Georg-August-Universität, Göttingen
 Godišnjak – Godišnjak. Centar za balkanološka ispitivanja. Akademija Nauka i Umjetnosti Bosne i Hercegovine, Sarajevo
 Hierasus – Hierasus. Muzeul Județean Botoșani
 Historia – Historia. Zeitschrift für Alte Geschichte, Franz Steiner Verlag, Stuttgart
 Historia Urbana – Historia Urbana. Comisia de Istorie a Orașelor din România, Academia Română, Sibiu
 Histria Antiqua – Histria Antiqua. Institute društvenih znanosti Ivo Pilar, Zagreb
 Hrvatska revija – Hrvatska revija. Matica hrvatska, Zagreb
 HS – Historische Sprachforschung. Vandenhoeck & Ruprecht Verlag, Göttingen
 HSCP – Harvard Studies in Classical Philology. Harvard University Press
 IDR – *Inscripțiile Daciei romane*, Editura Academiei, București, 1975-

- IG – *Inscriptiones Graecae*, Berlin, 1903-
- IGLR – E. Popescu, *Inscripțiile grecești și latine din secolele IV–XIII descoperite în România*, București, 1976
- ILD – C.C. Petolescu, *Inscripții Latine din Dacia*, București, I (2005), II (2016)
- ILS – H. Dessau, *Inscriptiones Latinae Selectae*, Berlin, I (1892), II.1 (1902), II.2 (1906), III (1914/1916)
- Iran – Iran. Journal of the British Institute of Persian Studies, London
- Istros – Istros, Muzeul Brăilei „Carol I”, Brăila
- IzvestijaHaskovo – Izvestija na Istoričeski Muzej Haskovo. Regionalen Istoričeski Muzej - Haskovo
- IzvestijaSofia – Izvestija na Nacionalnija arheologičeski Institut, Sofia
- JAMÉ – A Nyíregyházi Jósa András Múzeum Évkönyve, Nyíregyháza
- JEA – European Journal of Archaeology (continues Journal of European Archaeology). European Association of Archaeologists, Cambridge University Press
- JIES – Journal of Indo-European Studies, Washington
- JNES – Journal of Near Eastern Studies. The Oriental Institute, University of Chicago, Chicago
- JRGZM – Jahrbuch des Römisch-Germanischen Zentralmuseums Mainz, Mainz
- JRS – Journal of Roman Studies, London
- Kêmi – Kêmi. Revue de philologie et d'archéologie égyptiennes et coptes, Cambridge University Press
- Klio – Klio. Beiträge zur Alten Geschichte, Berlin
- KRI I – K.A. Kitchen, *Ramesside Inscriptions, Historical and Biographical*, Volume I. *Ramesses I, Sethos I, and contemporaries*, Oxford, 1975
- KRI II – K.A. Kitchen, *Ramesside Inscriptions, Historical and Biographical*, Volume II. *Ramesses II, royal inscriptions*, Oxford, 1979
- KRI IV – K.A. Kitchen, *Ramesside Inscriptions, Historical and Biographical*, Volume IV. *Merenptah and the late 19th dynasty*, Oxford, 1982
- KRI V – K.A. Kitchen, *Ramesside Inscriptions, Historical and Biographical*, Volume V. *Setnakht, Ramesses III, and contemporaries*, Oxford, 1983
- KSIAMoskva – Kratkie soobščeniija Instituta arheologii, Moskva
- KSIIMK – Kratkie soobščeniija o dokladah i polevyh issledovanijah Instituta istorii material'noj kul'tury, Moskva
- LRBC – *Late Roman Bronze Coinage A.D. 324-498*; part I. *The Bronze Coinage of the House of Constantine A.D. 324-346* (P.V. Hill, J.P.C. Kent) ; part II. *Bronze Roman Imperial Coinage of the Later Empire A.D. 346-498* (R.A.G. Carson, J.P.C. Kent), London, 1965
- MAA – Macedoniae Acta Archaeologica. Makedonsko Arheološko Naučno Društvo, Skopje
- MAInstUngAk – Mitteilungen des Archäologischen Instituts der Ungarischen Akademie der Wissenschaften, Budapest
- Marisia – Marisia. Muzeul Județean Mureș, Târgu Mureș
- Meander – Meander. Rocznik wydawany przez Komitet Nauk o Kulturze Antycznej Polskiej Akademii Nauk poświęcony kulturze świata starożytnego
- MCA – Materiale și Cercetări Arheologice. Academia Română, Institutul de Arheologie „Vasile Pârvan”, București
- MemAnt – Memoria Antiquitatis. Acta Musei Petrodavensis. Complexul Muzeal Național Neamț, Piatra-Neamț
- MIA – Materialy i issledovanija po arheologii SSSR, Moskva
- MIBE – W. Hahn, M.A. Metlich, *Money of the Incipient Byzantine Empire (Anastasius I – Iustinian I, 491-565)*, Vienna, 2000
- Mnemosyne – Mnemosyne, A Journal of Classical Studies, Brill, Leiden
- MonAnt – Monumenti antichi pubblicati per cura delle Reale Accademia dei Lincei, Roma
- MonHungHist – *Monumenta Hungariae Historica* 2, Scriptorum 1-38, Pest-Budapest, 1857-1906.
- Mousaios – Mousaios. Buletin Științific al Muzeului Județean Buzău
- NABU – Nouvelles Assyriologiques Brèves et Utilitaires. Société pour l'étude du Proche-Orient ancien
- Nature – Nature, scientific journal, London
- OJA – Oxford Journal of Archaeology. School of Archaeology, University of Oxford
- Opuscula archaeologica – Opuscula archaeologica. Arheološki zavod Filozofskog fakulteta u Zagrebu, Zagreb

- OREA – Oriental and European Archaeology. Institute for Oriental and European Archaeology at the Austrian Academy of Sciences, Vienna
- PamArch – Památky Archeologické, Praha
- PAS – Prähistorische Archäologie in Südosteuropa. Institut für Prähistorische Archäologie Berlin
- PBF – Prähistorische Bronzefunde. Akademie der Wissenschaften und der Literatur, Mainz, Seminar für Vor- und Frühgeschichte der Goethe-Universität Frankfurt a. M., Abteilung für Ur- und Frühgeschichtliche Archäologie des Historischen Seminars der Westfälischen Wilhelms-Universität, Münster
- Peuce – Peuce. Studii și note de istorie veche și arheologie. Muzeul Delta Dunării / Institutul de Cercetări Eco-Muzeale, Tulcea
- Peuce S.N. – Peuce, serie nouă. Studii și cercetări de istorie și arheologie. Institutul de Cercetări Eco-Muzeale „Gavrilă Simion”, Tulcea
- Philologus – Philologus. Zeitschrift für Antike Literatur und ihre Rezeption, Berlin
- Phoenix – Phoenix. Journal of the Classical Association of Canada, Toronto
- PIFK – Problemy istorii, filologii, kul'tury. Magnitogorsk
- PMMB – Publicațiile Muzeului Municipiului București
- Pontica – Pontica. Muzeul de Istorie Națională și Arheologie, Constanța
- Praehistorica – Praehistorica. Univerzita Karlova, Praha
- PZ – Praehistorische Zeitschrift. Institut für Prähistorische Archäologie, Berlin
- Radiocarbon – Radiocarbon. An International Journal of Cosmogenic Isotope Research, Cambridge University Press
- RAnt – Res Antiquae, Bruxelles
- RBN(S) – Revue Belge de Numismatique (et de Sigillographie). Société Royale de Numismatique de Belgique, Bruxelles.
- RE – Realencyclopädie der classischen Altertumswissenschaft, Stuttgart, 1893-
- REA – Revue des Études Anciennes. Maison de l'Archéologie, Université Bordeaux Montaigne, Pessac
- REG – Revue des Études Grecques. L'associations pour l'Encouragement des Études grecques en France, Paris
- RESEE – Revue des Études Sud-Est Européennes. Academia Română, Institutul de Studii Sud-Est Europeene, București
- Revista Arheologică – Revista Arheologică. Academia de Științe a Moldovei, Institutul Patrimoniului Cultural, Chișinău
- RevBistr – Revista Bistriței. Complexul Muzeal Bistrița-Năsăud, Bistrița
- RevMuz – Revista Muzeelor, București
- RIC V.2 – P.H. Webb, *The Roman Imperial Coinage, V.2. Probus – Amandus*, London, 1933 (reprinted 1968)
- RIC VI – C.H.V. Sutherland, *The Roman Imperial Coinage, VI. From Diocletian's reform (A.D. 294) to the death of Maximinus (A.D. 313)*, London, 1967
- RIC VII – P.M. Bruun, *The Roman Imperial Coinage, VII. Constantine and Licinius A.D. 313-337*, London, 1966
- RIC VIII – J.P.C. Kent, *The Roman Imperial Coinage, VIII. The Family of Constantine I A.D. 337-364*, London, 1981
- RIC X – J.P.C. Kent, *The Roman Imperial Coinage, X. The Divided Empire and the Fall of the Western Parts A.D. 395-491*, London, 1994
- RMI – Revista Monumentelor Istorice, București
- RMM-MIA – Revista muzeelor și monumentelor - Monumente istorice și de artă, București
- RossArh – Rossijskaja Arheologija. Rossijskoj Akademii Nauk, Institut arheologii, Moskva
- RPRP – Reports of Prehistoric Research Projects. Prehistory Foundation, Sofia
- SA – Sovetskaja Arheologija. Akademija Nauk SSSR, Institut arheologii, Moskva
- SAA – Studia Antiqua et Archaeologica. Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”, Iași
- SAAC – Studies in Ancient Art and Civilisation. Jagiellonian University Institute of Archaeology, Kraków
- Saeculum – Saeculum. Jahrbuch für Universalgeschichte. Georg-August-Universität, Göttingen
- SAI – Studii și Articole de Istorie. Societatea de Științe Istorice din România, București
- Sargetia – Sargetia. Acta Musei Devensis. Muzeul Civilizației Dacice și Romane, Deva

- SCIV(A) – Studii și Cercetări de Istorie Veche (și Arheologie). Academia Română, Institutul de Arheologie „Vasile Pârvan”, București
- SCN – Studii și Cercetări de Numismatică. Academia Română, Institutul de Arheologie „Vasile Pârvan”, București
- Situla – Situla Journal: Dissertationes Musei Nationalis Sloveniae, Ljubljana
- SlovArch – Slovenská Archeológia. Archeologický ústav SAV, Nitra
- Sovetskaja Etnografija – Sovetskaja Etnografija. Akademija Nauk SSSR, Institut etnografii, Moskva
- SSH – Social Science History. Social Science History Association, Cambridge University Press
- Starinar – Starinar. Naučni časopis Arheološkog instituta u Beogradu, Beograd
- StComSibiu – Studii și Comunicări, Sibiu
- Stratum plus – Stratum plus. Arheologija i kulturnaja antropologija, Vysšaja Antropologičeskaja Škola, St. Peterburg-Chișinău-Odessa-București
- Studia Hercynia – Studia Hercynia. Ústav pro klasickou archeologii, Filozofická fakulta Univerzity Karlovy, Praha
- Suceava – Suceava. Anuarul Muzeului Național al Bucovinei, Suceava
- SympThrac – Symposia Thracologica
- SzO V – L. Szádeczky Kardoss (ed.), *Székely Oklevéltár V*, Kolozsvár, 1896
- Talanta – Talanta. Proceedings of the Dutch Archaeological and Historical Society, Amsterdam
- Thraco-Dacica – Thraco-Dacica. Academia Română, Institutul de Arheologie „Vasile Pârvan”, București
- TIR – *Tabula Imperii Romani*
- TÜBA-AR – Türkiye Bilimler Akademisi Arkeoloji Dergisi, Ankara
- Tyragetia – Tyragetia. Anuarul Muzeului Național de Istorie a Moldovei, Chișinău
- Ub. II – F. Zimmermann, C. Werner, G. Müller (hrsg.), *Urkundenbuch zur Geschichte der Deutschen in Siebenbürgen II*, Hermannstadt, 1897
- Ub. IV – G. Gündisch, F. Zimmermann (hrsg.), *Urkundenbuch zur Geschichte der Deutschen in Siebenbürgen IV*, Hermannstadt, 1937
- Ub. V – G. Gündisch, F. Zimmermann (hrsg.), *Urkundenbuch zur Geschichte der Deutschen in Siebenbürgen V*, București, 1975
- UF – Ugarit Forschungen. Internationales Jahrbuch für die Altertumskunde Syrien-Palästinas. Institut für Altorientalistik und die Vorderasiatische Archäologie, Münster
- UPA – Universitätsforschungen zur prähistorischen Archäologie, Bonn
- VAHD – Vjesnik za arheologiju i historiju dalmatinsku. Arheološki muzej Split
- Valachica – Valachica. Studii și cercetări de istorie și istoria culturii. Complexul Național Muzeal Curtea Domnească, Târgoviște
- VAMZ – Vjesnik Arheološkog muzeja u Zagrebu, Zagreb
- VDI – Vestnik Drevnej Istorii. Otdelenie istoriko-filologičeskikh nauk Rossijskoj Akademii Nauk, Moskva
- VHAD – Vjesnik Hrvatskoga arheološkoga društva, Zagreb
- Vizantijskij vremennik – Vizantijskij vremennik. Rossijskoj Akademii Nauk, Moskva
- WPZ – Wiener prähistorische Zeitschrift. Wiener Prähistorische Gesellschaft, Wien
- ŽA – Živa Antika / Antiquité Vivante. Društvo za antički studii na SRM, Seminar na klasična filologija, Filozofski fakultet, Skopje
- Ziridava – Ziridava. Studia Archaeologica. Complexul Muzeal Arad
- ZPE – Zeitschrift für Papyrologie und Epigraphik, Bonn